

NOT: Laborant (ön lisans) kadrosunda bulunan ve daha sonra Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sağlık Yönetimi bölümünü bitiren personelin ek göstergesi ile zam ve tazminatları hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-53773008-520-4333583

19/08/2022

Konu: Üst Öğrenim Ek Gösterge ile Zam ve
Tazminat Uygulaması (Laborant)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi:Valiliğinin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) 23.06.2022 tarihli ve E-64720709-520-3974337 sayılı yazısı.

..... Belediyesinde Laborant (ön lisans) bölümü mezunu olarak laborant kadrosunda bulunan ve daha sonra Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sağlık Yönetimi bölümünü bitiren personelin, yararlanacağı ek gösterge rakamı ile zam ve tazminatlarına ilişkin görüş talep eden ilgi yazı eki incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının ek göstergelerine ilişkin olarak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43/B maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında; *"Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.*

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde buldukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz..." hükmüne yer verilerek Devlet memurlarının maaşa esas ek göstergeleri 657 sayılı Kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde düzenlenmiştir. 657 sayılı Kanuna ekli I sayılı cetvelin "III-Sağlık Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (a) bendinde sayılan kadrolarda bulunanların 1 inci derecede 3600 ek göstergeden, (b) bendinde diğer sağlık bilimleri lisansiyerlerinin 1 inci derecede 3000 ek göstergeden yararlanacağı, (c) bendinde ise Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil olup da I ve II sayılı cetvelerde kadro unvanlarına yer verilmeyen ve sağlık bilimleri lisansiyerleri dışındaki diğer yükseköğrenim görmüş olan personelin ise 1 inci derecede 2200 ek göstergeden yararlanacağı belirtilmiştir. Böylece Sağlık Hizmetleri Sınıfındaki uzman tabip, tabip, diş hekimi, uzman veteriner hekim, veteriner hekim, eczacı ve biyolog unvanlı kadrolarda bulunanların ek göstergeleri 3600, diğer kadrolarda sağlık bilimleri lisansiyeri olarak bulunanların ek göstergeleri ise 3000 olarak tespit edilmiştir.

Mezkûr madde ile ek göstergenin memurun yer aldığı sınıf ve görevlerde bulunduğu sürece ödeneceği ifade edilmiş, ek göstergenin kadroya bağlı olduğu belirtilmiştir. Zira 657 sayılı Kanun kapsamında kadro, memurun çalıştığı belli bir görev yerini ifade etmekte olup yapacağı işle bağlantısının da asli unsurudur. Aynı zamanda kadro personelin sayısının, niteliğinin, görev yerinin, unvanının, sınıf ve derecesinin, yükselmesinin, parasal ve özlük haklarının da genel olarak belirleyicisidir.

Nitekim benzer bir konuya ilişkin olarak Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 7/12/2007 tarihli ve E:2005/2, K:2007/1 sayılı kararında; *"İçtihadın birleştirilmesi istemine konu olan kararlarda uyumsuzluğu, kimya mühendisi unvanına sahip olmakla beraber, teknik hizmetler sınıfında kimyager kadrosunda görev yapanların ek göstergelerinin tespitinde tahsil*

durumunun mu, yoksa kadro unvanının mı esas alınacağı, buna göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3 üncü maddesi ile eklenen (I) Sayılı Cetvelin Teknik Hizmetler Sınıfı bölümünün (a) bendinde öngörülen (3600) ek gösterge rakamından mı, yoksa (b) bendinde öngörülen (3000) ek gösterge rakamından mı yararlandırılacağı hususu oluşturmaktadır...

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 43'üncü maddesinde, ek göstergelerin birtakım görevlerin önem ve niteliklerinden ötürü kabul edildiğini, memura yapılacak aylık ödemenin gösterge tablosundaki rakama bu ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle bulunacak gösterge rakamı üzerinden hesaplanacağını belirten hükümler, bunların kesinlikle göreve bağlı, sunulan hizmetin ve yapılan görevin karşılığı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Ek gösterge, kadro görevini yürüten personele verilen önemin göstergesi, yetki ve sorumluluğunun karşılığıdır. Yetki ve sorumluluk ise, eğitim sonucu elde edilen unvana göre değer, kadro unvanına bağlı olarak kullanılır.

Anılan Kanunun 33'üncü maddesinde ise, kadrosuz memur çalıştırılmayacağını hükme bağlandığı, ek göstergeden yararlanabilmek için cetvellerde karşılığı gösterilen kadroların birine atanmış ve bu görevi fiilen ifa ediyor olma şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerektiği, ayrıca 147 nci maddesinde de aylığın hizmetlerin karşılığında kadroya dayanılarak ay itibarıyla ödenen parayı ifade ettiği belirtilmiştir. Bu itibarla anılan hükümler dikkate alınmaksızın 657 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı ek gösterge cetveli tek dayanak alınmak suretiyle ek göstergenin unvana göre uygulanması gerektiği sonucuna varmak mümkün değildir. Kadro ve bunun karşılığı ödenen parayı ifade eden aylığın ve bunun bir parçasını oluşturan ek göstergenin, başka bir anlatımla memurun parasal haklarını düzenleyen kuralların, yorum yoluyla kapsamının genişletilmesi veya boşluklarının doldurulması mümkün değildir.

657 sayılı Kanunun 43'üncü maddesi, ek gösterge konusunda bu Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellere atıf yaptığından, ilgililere uygulanacak ek göstergenin tespitinde söz konusu cetvellerin yanında 43'üncü maddede yer alan düzenlemelerin de (unvana ilişkin görevde, kadroda bulunma koşulunun da) göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Buna göre, Devlet memurlarının fiilen görev yapmakta oldukları kadro unvanları için ek gösterge öngörülmesi halinde bundan yararlanacakları, kadro unvanında herhangi bir değişiklik olmadığı sürece mezuniyet diplomasında yer alan unvan, başka bir anlatımla tahsil durumu dikkate alınarak ek gösterge uygulamasından yararlanamayacakları sonucuna ulaşılmaktadır." ifadelerine yer verilerek kimyager kadrosunda bulunmakta iken, kimya mühendisliğini bitirenlerin, mühendis kadrosuna atanmaksızın, mühendis kadrosu için öngörülen ek göstergeden yararlanmalarının mümkün bulunmadığı belirtilmiştir.

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun mezkûr kararı uyarınca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli I sayılı cetvelin "Sağlık Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (a) bendindeki, "Uzman Tabip, Tabip, Diş Hekimi, Uzman Veteriner Hekim, Veteriner Hekim, Eczacı, Biyolog, Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde belirtilen dallarda uzmanlık belgesi alanlar veya bu dallarda uzmanlık unvanını doktora aşaması ile kazanmış bulunanlar," ifadesi, (b) bendindeki, "Diğer sağlık bilimleri lisansiyerleri," ile (c) bendindeki, "Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan; 1. Yüksek öğrenim görenler, 2. Diğerleri" ifadesine göre kadroları sağlık hizmetler sınıfında bulunan ve yüksek öğrenim görerek anılan unvanları alanlar, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun mezkûr kararına istinaden, ancak o kadrolara atanmaları halinde anılan unvanların ek göstergelerinden (a bendinde sayılan 1 inci dereceli kadrolarda bulunan ilgililer 3600 ek göstergeden) yararlanabileceklerdir.

Öte yandan, anılan bölümün (b) bendinde "sağlık bilimleri lisansiyerleri" ile (c) bendinde "yukarıda sayılanlar dışındaki yüksek öğrenim mezunları" için kadroya atanma şartı aranmamış, sadece mezun olma koşulu getirilmiş olup bu çerçevede kadroları sağlık hizmetler sınıfında olan ve 1 inci dereceli kadrolarda bulunan; sağlık bilimleri lisansiyerlerinin 3000 ek

göstergeden, diğer yükseköğrenim mezunlarının ise 2200 ek göstergeden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Zam ve Tazminatlar" başlıklı 152 nci maddesinin "III Ortak Hükümler" bölümünün birinci fıkrasında, *"Bu zam ve tazminatların hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları ilgili kurumların yazılı isteği ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca bütün kurumları kapsayacak şekilde ve 154 üncü madde uyarınca katsayının Bakanlar Kurulunca değiştirilmesi durumu hariç yılda bir defa olmak üzere hazırlanır ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulur."* hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden 5/5/2006 tarihli ve 26159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 17/4/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar" yürürlüğe konulmuş, 2022/5756 Karar sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla bu Kararın 2022 yılında da uygulanmaya devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, I sayılı Cetvelin (B) ve (C) bölümlerinde yer alan zamlar ile II sayılı Cetvelin (C), (E) ve (F) bölümlerinde yer alan özel hizmet tazminatının ödenmesinde, anılan bölümlerde ayrıca belirtilen istisnai durumlar hariç olmak üzere, personelin işgal ettiği kadronun sınıfı ve kariyerinin esas alınacağı hükme bağlanmış, ayrıca anılan Kararın 4 üncü maddesinin (e) bendinde, *"Kurumların teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarına ait kadrolarında bulunanlardan, buldukları hizmet sınıflarına atanılabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirenlere, cetvellerde ayrıca belirtilen istisnai durumlar hariç olmak üzere, kariyerleri (mesleki üst öğrenimleri) esas alınarak zam ve tazminat ödenir. Kadroları teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarında bulunanlardan, buldukları hizmet sınıflarından bir kadroya atanamayacak herhangi bir üst öğrenimi bitirenlere ise bitirdikleri üst öğrenimden dolayı zam ve tazminat ödenmez."* düzenlemesine yer verilmek suretiyle anılan Kararda yer alan zam ve tazminatların ödenmesinde personelin bulunduğu kadronun ve kariyerinin esas alınacağı ancak, istisnai durumlarda buldukları hizmet sınıflarına atanılabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirenlere de mesleki üst öğrenimleri esas alınarak zam ve tazminatların ödenebileceği belirtilmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kararın uygulanmasında ortaya çıkacak sorunların giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla hazırlanan ve 11/5/2006 tarihli ve 26165 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 160 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin "E Uygulamaya İlişkin Ortak Açıklamalar" bölümünün üçüncü sırasında ise kadroları teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarında bulunan personelden, buldukları hizmet sınıflarına atanabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirerek, diploma veya çıkış belgelerini kurumlarına ibraz edenlere, bitirilen aynı sınıfla ilgili mesleki üst öğrenimin karşılığı olan zam ve tazminatların ödeneceği açıklamasına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin (b) bendinde, *"Aynı meslek ve bilim dallarında, eğitim öğretim yapan üniversitelerde, eğitim öğretim, metod, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından eşdeğer olması ve öğrenimden sonra kazanılan unvanların aynı ve elde edilen hakların eşdeğer sayılması hususu Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine; öğretmen yetiştiren birimler için belirtilen esasların tespiti Milli Eğitim Bakanlığı ile de işbirliği yapılarak, Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir."* hükmü yer almakta olup bu hüküm ile yükseköğrenim yapanların, öğrenimden sonra kazandıkları unvanların aynı ve elde ettikleri hakların eşdeğer sayılması hususunda, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına yetki verilmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

-657 sayılı Kanuna ekli I sayılı cetvelin "Sağlık Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (b) bendindeki ek göstergelerden, kadroya atanma şartı aranmaksızın, sağlık bilimleri lisansiyerlerinin yararlanabileceği, anılan Kanuna ekli I sayılı cetvelin "Sağlık Hizmetleri

Sınıfı" bölümünün (c) bendindeki ek göstergelerden, kadroya atanma şartı aranmaksızın, sağlık bilimleri dışındaki diğer yüksek öğrenim bölümlerinden mezun olanların yararlanabileceği, bu kapsamda, ilgilinin mezun olduğu bölümün Yükseköğretim Kurulu tarafından sağlık bilimleri lisansiyeri olduğu yönünde karar vermesi halinde mezkûr Kanuna ekli I sayılı cetvelin "Sağlık Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (b) bendindeki ek göstergelerden yararlanabileceği,

-Laborant kadrosunda görev yapan ve Açıköğretim Fakültesi Sağlık Yönetimi bölümünden mezun olan ilgilinin bulunduğu kadronun; mezun olduğu yüksek öğreniminin Yükseköğretim Kurulunun mesleki üst öğrenim olduğu yönünde karar vermesi ve mezun olunan bölümün bulunduğu hizmet sınıfına atanılabilecek nitelikte bir öğrenim olması halinde mezkûr Kararda üst öğrenim için belirtilen zam ve tazminatlardan yararlanabileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü

Dağıtım:

Gereği:

Sivas Belediye Başkanlığına

Değişikliği İl Müdürlüğü)

Bilgi:

SİVAS VALİLİĞİNE (Çevre, Şehircilik ve İklim